

Enkelvoudig verhaal

Kritisch denken

1

DOEL

Deelnemers begrijpen wat een enkelvoudig verhaal (single story) is.

Ze herkennen enkelvoudige verhalen.

Ze oefenen om ontbrekende, “andere” verhalen te zien en te benoemen.

3

BESCHRIJVING

In deze werkvorm verkennen jullie samen het idee van het “enkelvoudig verhaal”: één dominant beeld over een groep dat andere verhalen onzichtbaar maakt. Aan de hand van de TED Talk The Danger of a Single Story onderzoeken deelnemers voorbeelden uit de video én uit hun eigen leefwereld.

Voor de stap-voor-stap uitleg (startvragen, kijktips, analysetabel en eigen voorbeelden) zie het volgende blad.

2

BENODIGDHEDEN

- TED Talk The Danger of a Single Story
- Beamer / scherm + geluid
- Groot flapvel of bord met 3 kolommen: Situatie; Enkelvoudig verhaal; Welke andere verhalen ontbreken?
- Pennen / stiften
- Duur 60 minuten

4

REFLECTIE

- Welk voorbeeld uit de TED Talk raakte jou het meest, en waarom?
- Wanneer heb jij gemerkt dat mensen maar één verhaal over jou hadden?
- Heb je zelf al eens gemerkt dat je een groep vooral via één verhaal zag?
- Wat kan jou helpen om bewust op zoek te gaan naar meerdere verhalen, zeker als het over “gevoelige” groepen gaat?

5

TIP

Gebruik expliciet termen als “enkelvoudig verhaal”, “dominant verhaal” en “meervoudige verhalen”

Kom in latere methodieken steeds terug op deze bril.

Enkelvoudig verhaal

Beschrijving

3

Start en kader

Vertel kort wat jullie gaan doen: “We gaan kijken naar een TED Talk over het gevaar van één verhaal over mensen of groepen. Het enkelvoudig verhaal betekent één dominant beeld over een groep, dat alle andere verhalen wegduwt.

Vraag eerst aan de groep:

- “Welke zinnen hoor je vaak als enkelvoudige verhalen?”
- (bv. ‘jongeren zijn lui’, ‘vluchtelingen zijn een probleem’, ‘moslims zijn...’)

Noteer 2–3 voorbeelden op een flap, gewoon als startpunt (nog geen discussie).

TED Talk bekijken

Speel (een deel van) The Danger of a Single Story af.

Vraag deelnemers vooraf om tijdens het kijken te letten op:

- momenten waar iemand tot één beeld wordt gemaakt (Afrika, Mexicanen, Adichie's familie, haar roommate...)
- en momenten waar ze dat beeld doorbreekt of nuanceert.

Ze hoeven nog niets te noteren, gewoon kijken en luisteren.

Plenaire: wat is een enkelvoudig verhaal?

Na de video, ga je meteen in gesprek met de hele groep. Vragen voor in de kring:

- “Welke scène of zin is jou het meest bijgebleven?”
- “Kun je een voorbeeld uit de talk noemen waar iemand in één verhaal werd vastgezet?”

Schrijf op een flap:

Enkelvoudig verhaal = één herhaald verhaal over een groep dat mensen plat slaat tot één beeld en andere verhalen onzichtbaar maakt. Laat 2–3 deelnemers in eigen woorden uitleggen wat ze onder “enkelvoudig verhaal” verstaan.

Samen een analyse-tabel invullen

Teken op een groot flapvel drie kolommen: Situatie (uit de TED Talk); Enkelvoudig verhaal; Welke andere verhalen ontbreken?

Werk planair met de groep:

- Vraag: Wie kan een concrete situatie uit de talk noemen? (bv. de roommate in de VS)
- Schrijf die in kolom 1.
- Vraag dan aan de groep:
 - “Welk enkelvoudig verhaal zit hierachter?” → kolom 2.
 - “Welke andere verhalen / kanten van de werkelijkheid ontbreken?” → kolom 3.

Doe dit voor 2–3 situaties, samen met de groep. Je bouwt zo een soort “voorbeeldtabel” op.

Enkelvoudig verhaal

Beschrijving

3

Plenair eigen voorbeelden verzamelen

Zet daarna de stap naar hun eigen leefwereld.

Stel vragen aan de hele groep (hand opsteken of gewoon roepen):

- “Heb je zelf ooit gemerkt dat mensen maar één verhaal over jou of jouw groep hadden? Wil iemand een voorbeeld delen?”
- “Over welke groep heb jij gemerkt dat je zélf geneigd was om maar één verhaal te geloven?”

Je kan de voorbeelden die genoemd worden kort in dezelfde tabel erbij zetten, of op een nieuwe flap:

- Enkelvoudige verhalen in ons eigen leven
- Welke andere verhalen zouden we erbij moeten vertellen?

Benadruk telkens: geen naming & shaming van individuen, focus op de mechaniek van het enkelvoudig verhaal.

Afsluitronde

Vraag: “Welk voorbeeld maakte voor jou het gevaar van het enkelvoudig verhaal het duidelijkst?” Noteer dit op een flap.

Laat daarna iedereen individueel één zin afmaken, mondeling of op een post-it:

- “Na deze oefening wil ik alerter zijn voor enkelvoudige verhalen over...”

Je kan een korte rondje doen (wie wil, deelt zijn zin) of de post-its op een flap hangen als: “Hierop wil ik beter letten.”

Maak expliciet:

“Polarisatie wordt sterker als één verhaal over ‘zij’ steeds herhaald wordt. Hoe meer verschillende verhalen we kennen, hoe moeilijker het wordt om een hele groep in één hokje te duwen.”